Č.j. VP/S 46/03-160 V Brně dne 26. května 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 31. 3. 2003 na základě žádosti České republiky - Ministerstva pro místní rozvoj ČR ze dne 26. 3. 2003 č.j. 7679/2003 - 31 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto:

Výjimka ze zákazu veřejné podpory formou „Programu dotací pro malé a střední podnikatele na příhraničním území – POHRANIČÍ“, a to poskytnutím finančních příspěvků

se povoluje.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 31. 3. 2003 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon o veřejné podpoře“), kterou podala Česká republika - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

I. *Podklady pro rozhodnutí*

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů:

1. žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře,
2. popisu „Programu dotací pro malé a střední podnikatele na příhraničním území POHRANIČÍ“ (včetně vyznačených změn oproti dosud platnému programu),
3. zásad sankčních postihů za nedodržení podmínek programu POHRANIČÍ a vymáhání pohledávek vzniklých v této souvislosti,
4. souhlasu Delegace Evropské komise v České republice se změnami programu.

II. *Údaje získané z žádosti o povolení výjimky*

- navrhovatelem veřejné podpory je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR,
- administrativním orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.,
- kontaktní osobou je RNDr. Jiří Horáček, zaměstnanec Ministerstva pro místní rozvoj ČR,
- název veřejné podpory je „Program dotací pro malé a střední podnikatele na příhraničním území POHRANIČÍ“,
- základem pro poskytnutí veřejné podpory v uvedené podobě je finanční memorandum CZ 9912 – Program přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko a finanční memorandum CZ 9914 – Program přeshraniční spolupráce ČR – Německo.

III. *Vymezení účastníka řízení*

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. d) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

IV. *Údaje o programu*

Název programu je „Program dotací pro malé a střední podnikatele na příhraničním území POHRANIČÍ“.

IV. 1. Předmět a účel programu podpory

Cílem programu je zvýšit přitažlivost malého a středního podnikání a zaměstnanost na níže uvedeném příhraničním území pomocí dotací poskytovaných souběžně s investičně zaměřenými úvěry na realizaci podnikatelských záměrů malých a středních podnikatelů. Subjektem pověřeným financováním podpory je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (dále jen „ČMZRB“).

IV. 2. Vymezení příjemců podpory

Program je určen malým a středním podnikatelům se sídlem na území České republiky. Podnikatelský subjekt musí splňovat následující podmínky:

– k datu podání žádosti je počet zaměstnanců po přepočtu na plný pracovní úvazek menší než 250 osob;

– tržby, resp. příjmy podniku nesmějí přesáhnout 1 450 mil. Kč, nebo aktiva, resp. majetek podniku nesmí přesáhnout 980 mil. Kč, a to za poslední účetně uzavřený kalendářní rok;

– splňuje kritérium nezávislosti, tj. 25 % nebo více kapitálu podniku nebo hlasovacích práv nesmí vlastnit jeden podnik nebo společně několik podniků nesplňujících definici malých a středních podniků.

Při stanovení hodnot odpovídajících kritérií je nutno sčítat relevantní hodnoty u příjemce podpory a všech podniků, které ovládá přímo nebo nepřímo prostřednictvím vlastnictví 25 % nebo více kapitálu nebo hlasovacích práv. Pokud je součástí podnikatelského projektu nákup další již existující provozní jednotky, započítávají se její zaměstnanci, tržby, resp. příjmy, aktiva, resp. majetek do příslušných hodnot sledovaných u žadatele o veřejnou podporu.

Do počtu zaměstnanců na plný pracovní úvazek se započítávají také zaměstnanci na částečný pracovní úvazek po přepočtu na plný pracovní úvazek. Způsob přepočtu je dán podmínkami zaměstnavatele pro vymezení plného pracovního úvazku. Zaokrouhlení se provádí na celá čísla podle matematických pravidel.

Podpora nebude poskytnuta subjektům, které nemají vypořádány všechny závazky vůči finančnímu úřadu, Správě sociálního zabezpečení, Celní správě, Pozemkovému fondu, Fondu národního majetku a Státnímu fondu životního prostředí. Potvrzení finančního úřadu o vypořádání závazků a čestné prohlášení o splnění závazků vůči všem ostatním institucím nesmí být ke dni podání žádosti o podporu starší 2 měsíců. Posečkání s úhradou závazků nebo dohoda o úhradě závazků se považují za vypořádané závazky.

IV. 3. Podmínky programu

Podpora ve formě finančního příspěvku se poskytuje na pořízení dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku, zejména pozemků, budov, staveb, strojů a zařízení, dopravních prostředků, na rekonstrukci a modernizaci dlouhodobého hmotného majetku a na pořízení know-how bezprostředně souvisejícího s realizací projektu.

Maximálně 40 % (včetně) celkové výše úvěru či dotace lze použít i na financování zásob, pohledávek do lhůty splatnosti a na úhradu provozních nákladů bezprostředně souvisejících s realizací projektu.

V průběhu roku lze každému žadateli poskytnout podporu pouze na jeden podnikatelský projekt a úvěrová smlouva nesmí být ke dni podání žádosti starší než 6 měsíců.
Podnikatelský projekt musí mít charakter průmyslové, stavební nebo řemeslné výroby, služeb, včetně zdravotnických a lékárenských, obchodu a hromadné osobní dopravy regionálního významu s výjimkou taxislužby a činností vymezených následujícím seznamem odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ). V těchto případech je třeba žádat o poskytnutí podpory individuálně.

Doprava

Dle OKEČ pododdíl 60.2	Jiná pozemní doprava
Dle OKEČ oddíl 61	Vodní doprava
Dle OKEČ pododdíl 62.1	Letecká doprava pravidelná

Stavba lodí

Dle OKEČ pododdíl 35.1	Stavba lodí a člunů

Uhlí

Dle OKEČ oddíl 10	Dobývání černého a hnědého uhlí, rašeliny
Dle OKEČ pododdíl 27.1	Výroba železa, oceli, feroslitin /ECSC/, plochých výrobků a tváření za tepla

IV. 4. Druh podpory

Program umožní poskytnout podnikatelským subjektům dotaci na realizaci podnikatelského záměru ve výši odvozené od vyčerpaného bankovního úvěru poskytnutého k financování projektu po vyloučení podílu úvěru, který nenaplňuje podmínky programu. Pokud by

vyloučený podíl dosáhl 50 % úvěru a více, dotace nebude poskytnuta. Minimální výše dotace činí 10 tis. Kč, maximální 3 mil. Kč.

Výše dotace činí:

- u žadatelů podnikajících do 5 let a s nejvýše 10 zaměstnanci:
30 % z úvěru u bankovního úvěru do 2 mil. Kč,
20 % z úvěru u bankovního úvěru od 2 mil. Kč do 15 mil. Kč,

- u žadatelů podnikajících déle než 5 let a s více než 10 zaměstnanci:
20 % z úvěru u bankovního úvěru do 2 mil. Kč,
14 % z úvěru u bankovního úvěru od 2 mil. Kč do 15 mil. Kč.

Dotace se vyplácí ve dvou částech. První z nich ve výši 80 % předpokládané celkové výše dotace do 7 kalendářních dnů po podpisu smlouvy o dotaci a Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu, druhá část ve výši 20 % předpokládané celkové výše dotace po předložení a schválení Dokumentace závěrečného vyhodnocení projektu (závěrečné zprávy), vypracované příjemcem podpory, prokazující splnění podmínek programu a výše čerpaného úvěru.

Poskytnutí dotace podléhá předchozímu schválení Delegace Evropské komise v Praze a rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj. Preferovány budou dotace:

a) podnikům do 10 zaměstnanců a podnikům, které získaly oprávnění k podnikání či byly zaregistrovány v Obchodním rejstříku nejdříve 5 let před dnem podání žádosti,
b) k projektům s existujícími nebo připravovanými kooperačními vztahy s podniky se sídlem ve vybraných regionech Německa (Svobodný stát Bavorsko a Svobodný stát Sasko) a Rakouska (Spolková země Horní Rakousko, Spolková země Dolní Rakousko a Spolková země Vídeň),
c) s existující kapitálovou účastí podniků se sídlem ve vybraných regionech Německa (Svobodný stát Bavorsko a Svobodný stát Sasko) a Rakouska (Spolková země Horní Rakousko, Spolková země Dolní Rakousko a Spolková země Vídeň).

Žadatelé v rámci tohoto programu budou preferováni z těchto okresů:

- okresy u hranic s Německem – Semily, Jablonec nad Nisou, Liberec, Česká Lípa, Litoměřice, Ústí nad Labem, Děčín, Most, Louny, Chomutov, Teplice, Karlovy Vary, Sokolov, Cheb, Tachov, Domažlice, Klatovy a Prachatice.
- okresy u hranic s Rakouskem – České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Jihlava, Třebíč, Znojmo, Břeclav, Hodonín, Brno-město a Brno-venkov.

Dotace bude žadatelům poskytována v části financované z prostředků Phare na základě smlouvy a v části hrazené z prostředků státního rozpočtu na základě Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu vydaného Ministerstvem pro místní rozvoj.

IV. 5. Účast v dalších programech

Účast v tomto programu nevylučuje možnost účasti v dalších českých i zahraničních programech, pokud není dále vyloučena. Je vyloučeno poskytnutí finančního příspěvku k úvěru, k němuž byl či bude současně poskytnut příspěvek na úhradu části úroků z programu REGENARACE, VESNICE nebo TRH.

IV. 6. Doba trvání programu

Žádosti o podporu se přijímají do 31. 7. 2003 v části týkající se příhraničních oblastí s Německem a do 30. 9. 2003 v části týkající se příhraničních okresů s Rakouskem. Doba trvání programu je ohraničena objemem disponibilních finančních prostředků.

IV. 7. Financování programu

Program bude zdrojově zajištěn ze 75 % finančními prostředky z Phare, ze státního rozpočtu bude zajištěn zbytek zdrojů (25 %).

V. *Právní analýza*

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé).
Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.
Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24. 6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24. 6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).
V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků.
V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána.
V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

Podle § 5 písm. a) může Úřad rozhodnutím povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře u podpor, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo vysokou nezaměstnaností, tj. veřejné podpory regionálního charakteru.
Podle § 5 písm. c) může Úřad rozhodnutím povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře u podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, pokud nemění podmínky obchodu mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

Vzhledem k tomu, že:

- se jedná o podporu poskytovanou Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. d) zákona o veřejné podpoře,
- tyto podpory zvýhodňují určité podnikání, neboť umožní příjemcům těchto podpor snížit náklady na realizaci záměrů, které by museli být hrazeny z rozpočtů příjemců veřejných podpor,
- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť navrhované programy jsou určeny specificky určeným subjektům, které jsou v konkurenčním vztahu k ostatním subjektům, jež nemohou být do navrhovaných programů zařazeny a poskytnuté výhody mohou mít za důsledek posílení tržních podílů příjemců veřejných podpor,
- poskytnutím výhod může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, a to tím, že do navrhovaných programů mohou být zařazeni příjemci veřejné podpory, kteří svou produkci exportují do členských státu Evropské unie,

jde o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře.
Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s příslušnými předpisy ES, jimiž jsou:

Nařízení Komise ES č. 70/2001 ze dne 12.1.2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na státní podporu pro malé a střední podniky, publikované v Official Journal L 10 (dále jen „Nařízení“),

Pravidla pro národní regionální podporu, publikovaná v Official Journal C 74, 10.3.1998 (dále jen „Pravidla“)

V souladu s přílohou I Nařízení se malým a středním podnikem rozumí podnik, který má méně než 250 zaměstnanců, má čistý obrat za poslední účetně uzavřený kalendářní rok nepřesahující 1450 mil. Kč nebo celková aktiva nepřesahující 980 mil. Kč a který splňuje podmínky nezávislosti. Nezávislostí se rozumí stav, kdy žádný jiný subjekt, který nesplňuje definici malého a středního podniku, nemá 25% nebo vyšší podíl hlasovacích práv v podniku. Při výpočtu výše uvedených hodnot se sčítají všechny hodnoty podniků a osob, které podnik přímo nebo nepřímo ovládá prostřednictvím 25% nebo vyššího podílu na základním kapitálu nebo hlasovacích právech těchto osob.

Vymezení příjemců v rámci navrhovaného programu výše uvedené definiční znaky splňuje.

Program byl s ohledem na poskytované formy podpory uvedené v bodě IV. 4. tohoto rozhodnutí posouzen jako program splňující podmínky obsažené v článku 4 Nařízení, kdy výše veřejné podpory se rovná výši poskytnuté dotace. V článku 4 Nařízení je uvedeno, že

podpora investování do hmotného a nehmotného investičního majetku ve Společenství nebo mimo něj má být slučitelná se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 3 Smlouvy.

A. Hrubá intenzita podpory nesmí překročit:

a) 15 % v případě malých podniků;
b) 7,5 % v případě středních podniků.

B. V případě, že se jedná o investice v oblastech, ve kterých je nárok na regionální podporu, intenzita podpory nesmí překročit horní hranici regionální podpory investic stanovenou v plánu schváleném Komisí pro každý členský stát o více než:

a) 10 procent hrubé částky v oblastech, na které se vztahuje čl. 87 odst. 3 písm. c), pokud celková čistá intenzita podpory nepřesáhne 30 %; nebo
b) 15 procent hrubé částky v oblastech, na které se vztahuje čl. 87 odst. 3 písm. a), pokud celková čistá intenzita podpory nepřesáhne 75 %.

Vyšší horní hranice regionální podpory se má uplatňovat, pokud je podpora poskytována pod podmínkou, že se investice udrží v příslušném regionu nejméně pět let a že finanční podíl příjemce podpory je minimálně 25 %.

„Hrubou intenzitou podpory“ rozumí hodnota podpory vyjádřená v procentech z nákladů započitatelných do projektu. Všechny použité částky musí být započítány před jakýmkoli odpočtem přímých daní. V případě, že je podpora přiznána v jiné formě než dotace, za hodnotu podpory se považuje grantový ekvivalent podpory. Hodnota podpory čerpané postupně v několika částkách se snižuje o diskontní sazbu platnou v okamžiku jejího poskytnutí. Pro výpočet diskontní sazby a hodnoty podpory u bezúročné nebo zvýhodněné půjčky se jako úroková sazba použije referenční sazba platná v okamžiku poskytnutí grantu.

„Hrubou částkou“ se rozumí konkrétní hodnota, v peněžním vyjádření, odvozená z nákladů započitatelných do projektu před jakýmkoli odpočtem přímých daní.

Horní hranice pevně stanovené v odstavcích A. a B. se vztahují na intenzitu podpory vypočtenou buď jako procenta ze započitatelných investičních nákladů nebo jako procenta mzdových nákladů zaměstnanců vzniklých při provádění investiční činnosti (podpora tvorby pracovních příležitostí), nebo na kombinaci těchto podpor za předpokladu, že podpora nepřesáhne nejvýhodnější vypočtenou hodnotu, která je výsledkem použití jiné kalkulace.

V případech, kdy je podpora vypočtena na základě investičních nákladů, započitatelnými hmotnými investicemi mohou být náklady týkající se pozemků, budov, strojů a zařízení. V sektoru dopravy, vyjma železničního vozidlového parku, nelze dopravní prostředky a zařízení zahrnout do započitatelných nákladů. Započitatelné náklady na nehmotné investice mohou být náklady na nákup technologií.

Čl. 4.8. Pravidel stanoví, že míra veřejné podpory poskytnuté v oblastech vymezených v čl. 87(3)(a) Smlouvy o založení ES, jehož znění je shodné s ustanovením § 5 písm a) zákona o veřejné podpoře, nesmí překročit maximální hodnoty stanovené Regionální mapou intenzity veřejné podpory, jež byla vzata na vědomí usnesením vlády ČR č. 1315 ze dne 10. 12. 2001. Maximální míry veřejné podpory dle NUTS 2 jsou podle Regionální mapy stanoveny následovně: Moravskoslezsko a Střední Čechy 50 %, Severozápad a Střední Morava 49 %, Severovýchod a Jihovýchod 48 %, Jihozápad 46 % čistého ekvivalentu dotace.

Na základě čl. 4.9. Pravidel lze výše uvedené míry veřejné podpory zvýšit o 15 procentních bodů v případě poskytnutí veřejné podpory regionálního charakteru ve prospěch malého a středního podniku.

Po posouzení druhu podpory popsanému v části IV. 4 tohoto rozhodnutí byla shledána navrhovaná výše podpory nižší než stropy uvedené v Regionální mapě intenzity veřejné podpory. Proto je uvedený typ podpory a tím i celý program slučitelný se závazky vyplývajícími z Evropské dohody

VI. *Závěr*

Dne 17. 4. 2003 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva účastník řízení ve stanovené lhůtě nevyužil.

Ze všech shora uvedených důvodů bylo možno žádosti o povolení výjimky vyhovět a Úřad rozhodl v souladu se zákonem o veřejné podpoře a výše uvedeným předpisem tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:
Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1